

Informace ze zdravotnictví Jihočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

České Budějovice
23.6.2004

8

Gynekologická péče - činnost v Jihočeském kraji v roce 2003

Gynaecologic Care - Activity in branch in the Jihočeský Region in 2003

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v Jihočeském kraji v roce 2003 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the Jihočeský region in 2003 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments.

Podkladem pro zpracování dat k této informaci o činnosti oboru gynekologie byly roční výkazy za rok 2003 A (MZ) 1-01 o činnosti zdravotnických zařízení pro obor gynekologie, L (MZ) 3-01 o činnosti ženských oddělení nemocnic a pololetní výkaz L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnických zařízení a jeho využití. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v České republice uveřejněného ve Sbírce zákonů ČR formou vyhlášky č. 470/2002 Sb. a její samostatné přílohy č. 2, částka 163 ze dne 19. listopadu 2002. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Pro výpočet relací na obyvatelstvo byly použity údaje z ČSÚ.

Roční výkaz o činnosti vyplňuje každá ambulantní gynekologická ordinace (oddělení, pracoviště) včetně ambulantních částí nemocnic bez ohledu na zřizovatele. Návratnost výkazu byla 100%.

V následujícím textu porovnáváme zpracované hodnoty z ročních výkazů za rok 2003 s příslušnými hodnotami získanými ze zpracování z roku 2002. Na místech, kde jsou uváděné termíny lékaři, SZP nebo jejich počty, se jedná o přepočtené počty (úvazky) příslušných pracovníků včetně smluvních.

Personální zabezpečení

V roce 2003 přibýlo v Jihočeském kraji 5 ambulantních zařízení zabezpečujících gynekologickou péči. V rámci kraje došlo ke změnám v okresech České Budějovice (přibýlo 1 zařízení), Český Krumlov (přibýla 3 zařízení) a Tábor (přibýlo 1 zařízení).

V personálním zabezpečení nedošlo k výraznému pohybu. Byl zaznamenán pouze mírný nárůst o 0,90 % lékařů a o 1,39 % SZP. Nejvyšší podíl na nárůstu pracovníků měl okres Český Krumlov (nárůst u lékařů o 16,10 %) a okres Jindřichův Hradec (nárůst u SZP o 19,27 %). I když byl v okrese Prachatice mírný pokles počtu lékařů (o 0,25 úvazku), vykazuje tento okres po oba roky nejvyšší počet lékařů na 10 000 žen. Naopak k nejvyššímu nárůstu počtu lékařů na 10 000 žen (z 2,26 na 2,62, tj. o 15,80 %) došlo v okrese Český Krumlov.

Činnost v oboru

Ošetření-vyšetření

V průběhu roku 2003 bylo v ambulantních zdravotnických zařízeních Jihočeského kraje provedeno o 1,12 % více ošetření, vyšetření (dále jen vyšetření) (ČR nárůst o 0,89 %). Na 1 lékaře připadá o 0,21 % vyšetření více, než v předešlém roce (ČR o 0,04 % více). Preventivní prohlídky tvořily 22,70 % z celkového počtu vyšetření (ČR 21,39 %), přičemž byl v kraji zaznamenán celkový pokles preventivních prohlídek o 0,86 % (ČR nárůst o 1,21 %). Přestože v okrese Strakonice byl nejvyšší pokles počtu vyšetření (o 5,07 %) a pokles počtu preventivních prohlídek (o 10,32 %), tvořily v tomto okrese preventivní prohlídky největší část (28,91 %) z celkového počtu vyšetření (stejně jako v roce 2002, kdy to bylo 30,60 % z celkového počtu vyšetření).

Návštěvy ženských sester

Nadále rychle klesá počet návštěv ženských sester. V roce 2003 došlo u této činnosti k celkovému poklesu téměř na polovinu (pokles o 48 %). Návštěvy u těhotných se snížily o 65 %, návštěvy u šestinedělek o 18 %. Z celkového počtu návštěv se zvětšil rozdíl mezi návštěvami u těhotných (pokles z 35 % na 23 %) a návštěvami u šestinedělek (nárůst z 44 % na 69 %).

Antikoncepce

V roce 2003 došlo k zvýšení o 2,41 % počtu žen užívajících lékařem řízenou (hormonální a nitroděložní) antikoncepci (ČR zvýšení o 4,94 %). Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (o 1 155 případů, tj. o 15,35 %), přičemž 98,5 % tohoto zvýšení tvořila hormonální antikoncepce. Naopak v okrese Strakonice došlo v rámci kraje k nejvýraznějšímu poklesu o 1 126 případů žen užívajících řízenou antikoncepci (pokles o 15,18 %). I tady se jednalo o pokles zejména hormonální antikoncepce (94 %).

V rámci lékařem řízené antikoncepce se stále mírně zvyšuje podíl antikoncepce hormonální (celkový nárůst o 4,36 % v kraji, nárůst o 5,76 % v ČR) oproti antikoncepci nitroděložní (v kraji pokles o 7,96 %, v ČR nárůst o 0,22 %)

Dispenzarizace

U pacientek dispenzarizovaných v ambulantních gynekologických pracovištích pro diagnózu novotvar in situ (D05-D06,D07.0-3) došlo v kraji k nárůstu o 22,70 % (ČR nárůst o 6,02 %). Pro zhoubný novotvar (C50.-, C51.-, C52, C53.-, C54.-, C56, C57.-) bylo nově dispenzarizováno 381 žen, což je nárůst o 1,33 % (ČR pokles o 2,40 %). Nejčastěji se jednalo o zhoubný novotvar těla děložního (34 % z celkového počtu), u kterého byl v roce 2003 rovněž zaznamenán největší nárůst případů (o 30 %). Druhým nejčastějším zhoubným novotvarem (25 % z celkového počtu) byl ZN prsu. U tohoto onemocnění došlo v Jihočeském kraji k poklesu výskytu prvně zjištěných onemocnění o 10,28 %. Další sledovanou diagnózou nově zjištěných onemocnění byla prekanceróza děložního hrdla (N87.0-2), u které se počet výskytů snížil o 14,97 % (ČR nárůst o 5,99 %).

Porodnická činnost

V roce 2003 došlo ve všech okresech ke snížení porodů, v průměru za kraj to bylo snížení o 2,46 % (ČR mírný nárůst o 0,84 %). Předčasné porody tvořily opět 9,17 % z celkového počtu porodů. Nejvíce předčasných porodů vykazují nemocnice České Budějovice a Písek, kde je zajišťována péče o rizikově těhotné ženy.

Gynekologická činnost

V ženských odděleních nemocnic bylo operováno o 1,1 % žen méně (ČR o 0,5 % více). V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřelo v roce 2003 na ženských odděleních nemocnic 18 žen (o 6 žen více), z nichž 4 byly operovány (o 2 více).

Přístrojové vybavení

U zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní gynekologickou péči je sledováno i přístrojové vybavení. Z vykázaných údajů vyplývá, že tato zařízení mají k dispozici 74 ultrazvukových zobrazovacích přístrojů, 56 kardiokografů, 1 mamograf, 10 laserů.

Lůžková péče

V kraji je k dispozici 9 lůžkových gynekologických oddělení, ve kterých došlo ke zvýšení počtu lékařů o 8,56 % a snížení počtu SZP o 5,83 %. Průměrný počet lůžek se snížil o 0,32 % a průměrný denní stav obsazených lůžek poklesl pouze o 1,30 %. U prostoje lůžek ani u průměrné ošetrovací doby nebyla zaznamenána žádná změna. Využití lůžek ve dnech se mírně snížilo o 0,95 %, přičemž tento průměrný ukazatel pro kraj zůstává nadále o 5,95 % nad celorepublikovým průměrem.

Zpracovala: Eva Kotounová, Jana Ježková, Mgr. Mária Kružíková

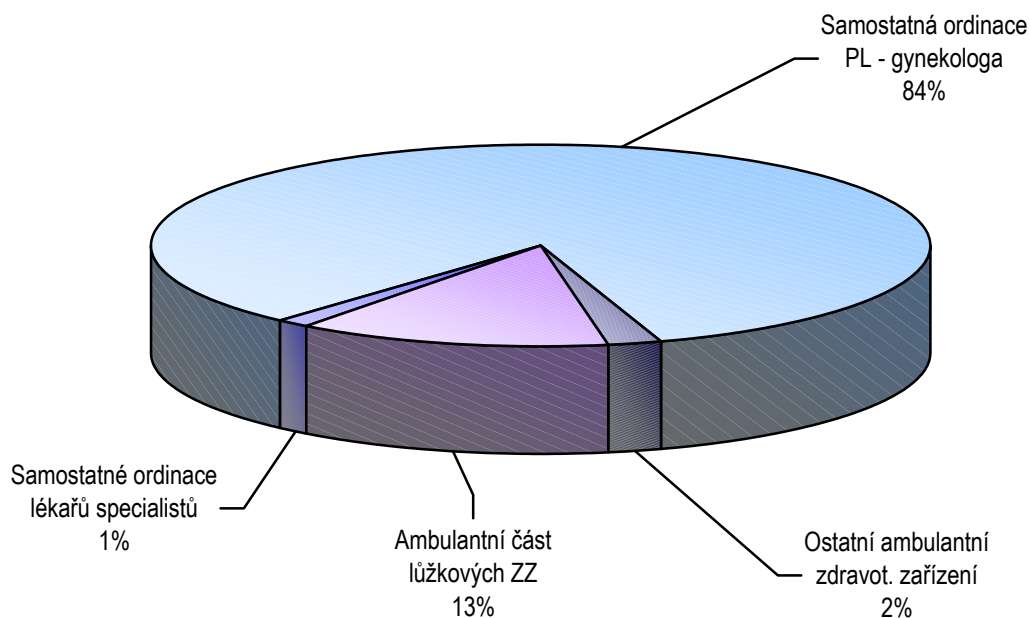
ÚZIS ČR
Jihočeský krajský odbor
adresa: Žižkova 12, 370 01 České Budějovice
tel.: 387 718 383
email: holomelova@uzis.cz
http: //www.uzis.cz

Personální zajištění a počet ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních

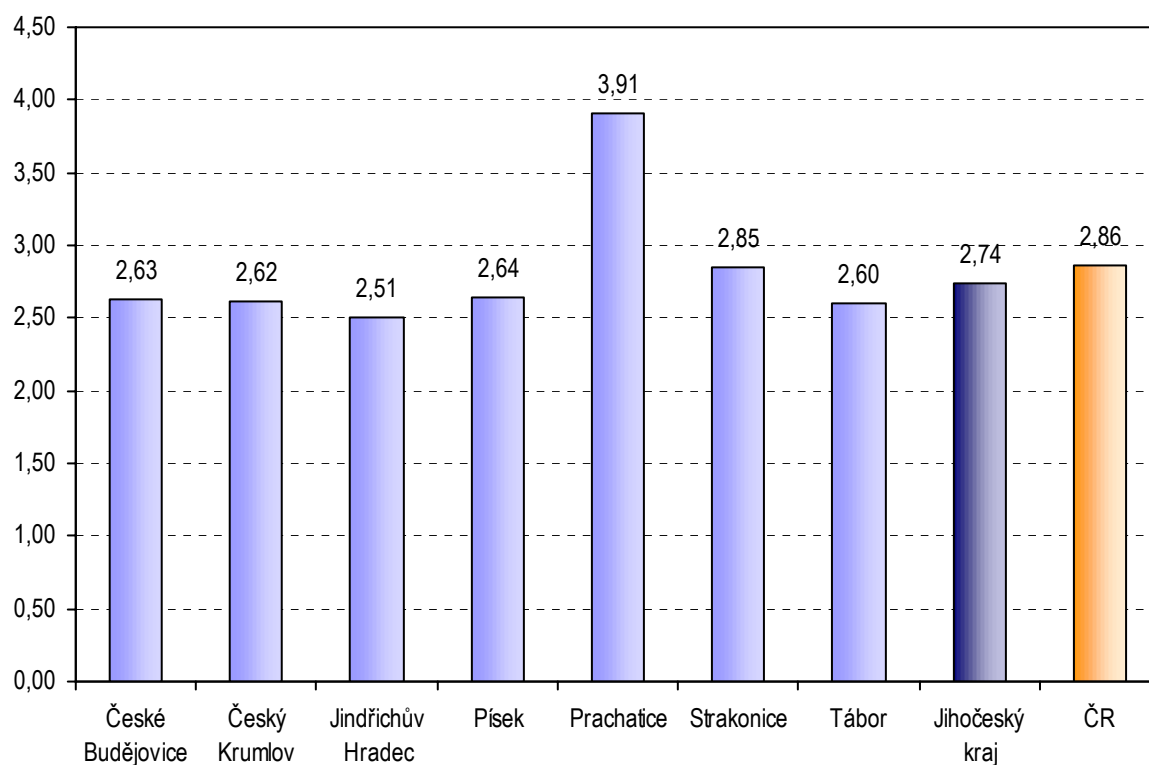
Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾		Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	SZP	celkem		z toho	
				absolutně	v %	na 1 lékaře	na 100 žen
Ambulantní část lůžkových ZZ	11	11,38	21,60	108 846	15,0	9 565	34,22
Samostatné ordinace lékařů specialistů	2	1,10	3,20	3 805	0,5	3 459	1,20
Samostatná ordinace PL - gynekologa	82	72,70	79,68	595 215	82,2	8 187	187,13
Ostatní ambulantní zdravot. zařízení	5	1,90	1,65	16 423	2,3	8 644	5,16
Jihočeský kraj	100	87,08	106,13	724 289	100,0	8 318	227,71

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

Struktura ambulantních lékařů gynekologů podle druhu zdravotnických zařízení v Jihočeském kraji v roce 2003

**Počet ambulantních lékařů gynekologů na 10 tisíc žen
v Jihočeském kraji v roce 2003**

Personální zajištění a počet ošetření (vyšetření) dle územních celků

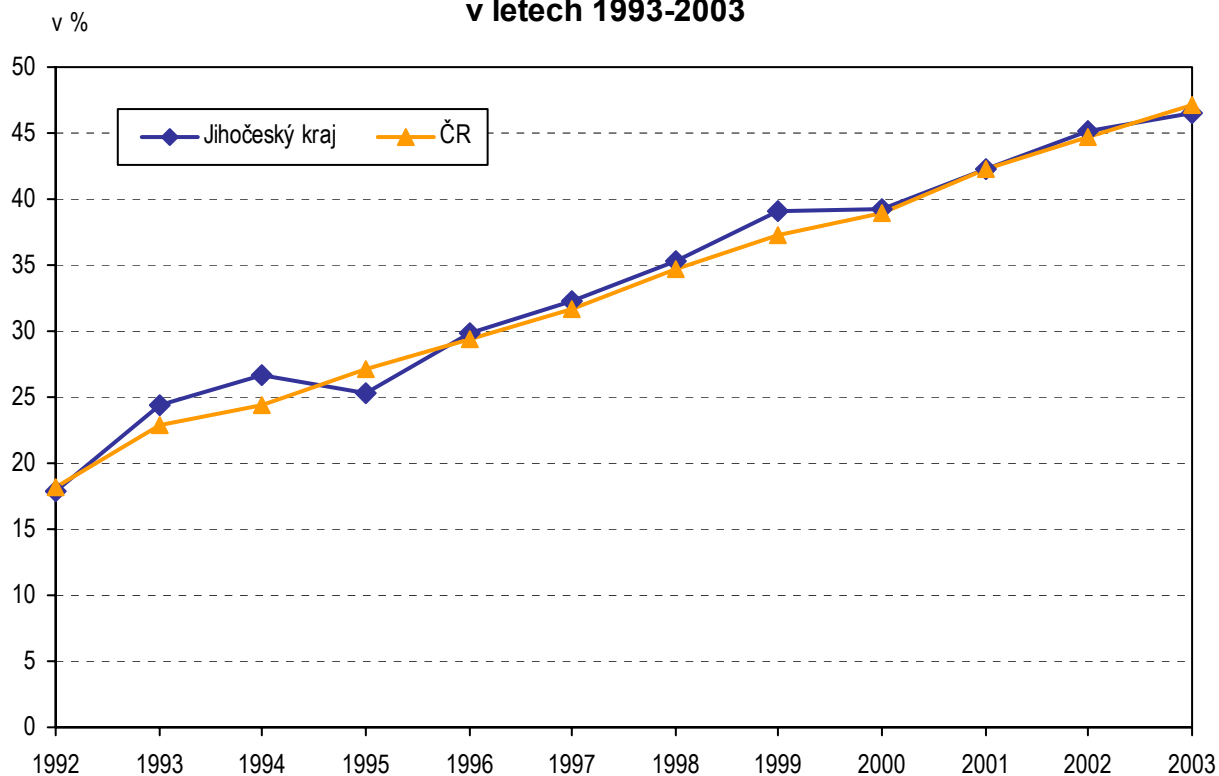
Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři		SZP	celkem	z toho	
		celkem	na 10 tis. žen			v amb.části. lůž.zařiz.	na 1 ženu
České Budějovice	27	24,09	2,63	36,77	234 426	18 735	2,57
Český Krumlov	13	7,86	2,62	7,96	64 479	6 946	2,15
Jindřichův Hradec	14	11,86	2,51	13,00	84 393	9 252	1,78
Písek	9	9,50	2,64	10,60	86 483	13 006	2,40
Prachatice	12	10,10	3,91	10,65	60 325	3 502	2,34
Strakonice	11	10,10	2,85	10,75	62 829	9 635	1,77
Tábor	14	13,57	2,60	16,40	131 354	47 770	2,52
Jihočeský kraj	100	87,08	2,74	106,13	724 289	108 846	2,28
ČR	1 455	1 499,98	2,86	1 892,28	11 080 979	1 835 930	2,12

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

Ženy užívající antikoncepci *) dle územních celků

Území, okres	Počet žen užívajících antikoncepci					
	celkem	% z žen fertilního ¹⁾ věku	z toho			
			hormonální		nitroděložní	
			absolutně	v %	absolutně	v %
České Budějovice	25 060	55,32	22 114	88,24	2 946	11,76
Český Krumlov	5 413	35,22	4 249	78,50	1 164	21,50
Jindřichův Hradec	8 677	37,86	7 564	87,17	1 113	12,83
Písek	6 869	40,47	5 369	78,16	1 500	21,84
Prachovice	7 290	55,72	6 390	87,65	900	12,35
Strakonice	6 290	36,72	5 599	89,01	691	10,99
Tábor	12 980	51,83	10 955	84,40	2 025	15,60
Jihočeský kraj	72 579	46,58	62 240	85,75	10 339	14,25
ČR	1 195 325	47,20	1 026 746	85,90	168 579	14,10

*) Pod lékařským dohledem

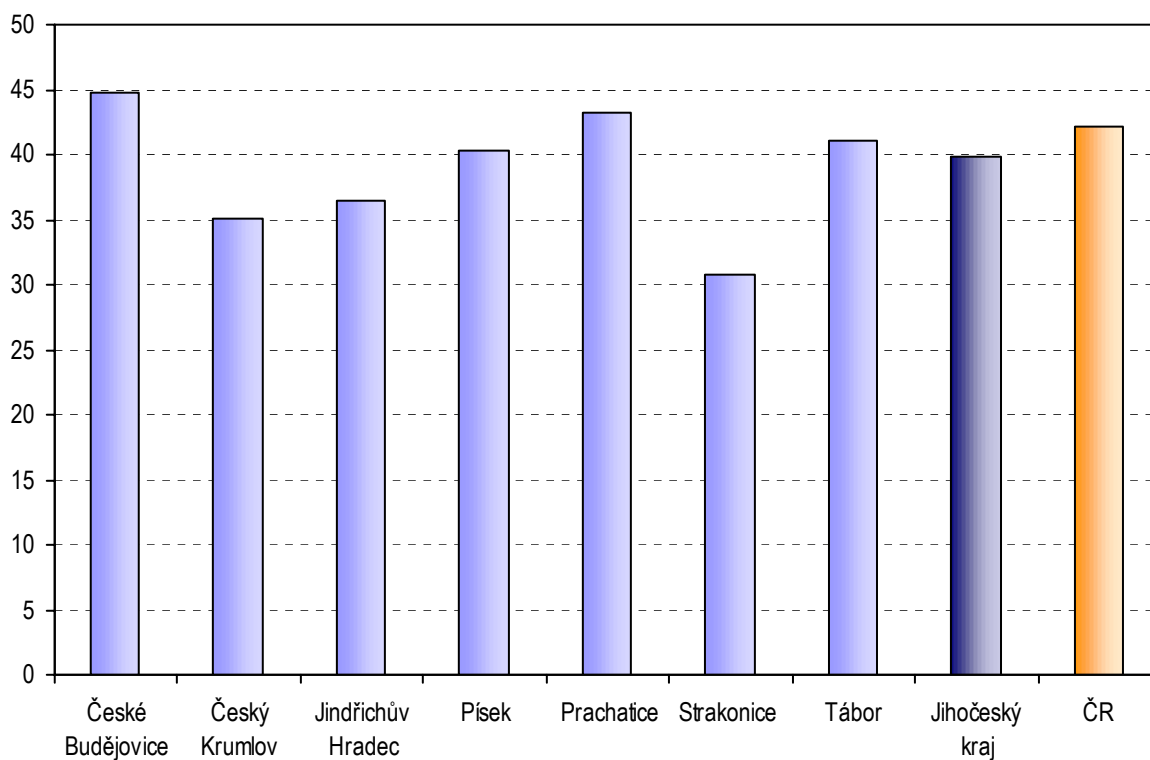
¹⁾ 15 - 49 letPodíl žen fertilního věku užívajících antikoncepci
v letech 1993-2003

Péče o ženy v těhotenství a šestinedělí dle územních celků

Území, okres	Počet nově přijatých těhotných žen		Návštěvy ženských sester		
	absolutně	na 1 000 žen fertiliho ¹⁾ věku	celkem	z toho u	
				těhotných	šestinedělek
České Budějovice	2 027	44,75	88	1	86
Český Krumlov	539	35,07	5	5	-
Jindřichův Hradec	834	36,39	11	-	11
Písek	685	40,35	291	116	116
Prachatice	565	43,18	201	48	141
Strakonice	526	30,71	5	2	2
Tábor	1 029	41,09	359	52	306
Jihočeský kraj	6 205	39,82	960	224	662
ČR	106 869	42,20	16 979	5 275	10 386

¹⁾ 15 - 49 let

**Počet nově přijatých těhotných na 1 000 žen fertiliho věku
v Jihočeském kraji v roce 2003**

Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle územních celků

Území, okres	Novotvar in situ ¹⁾ (D05-D06, D07.0-3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0-2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovarií (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
České Budějovice	55	346	23	27	10	31	5
Český Krumlov	6	65	4	8	9	7	1
Jindřichův Hradec	28	137	6	33	13	14	5
Písek	7	145	5	13	17	14	2
Prachatice	8	90	5	21	10	14	4
Strakonice	57	143	7	9	10	6	2
Tábor	12	136	6	19	4	10	7
Jihočeský kraj	173	1 062	56	130	73	96	26
ČR	2 036	29 399	1 200	2 086	1 096	1 544	460

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0-D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Využívání lůžkového fondu ženských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	kraj	ČR
Počet oddělení	9	123
Počet zaměstnanců ¹⁾		
lékaři	57,56	789,69
střední zdravotničtí pracovníci celkem	248,00	3 436,89
střední zdravotničtí pracovníci u lůžka	202,30	2 770,35
nižší a pomocní zdravotničtí pracovníci u lůžka	33,10	497,87
Průměrný počet lůžek	445,75	6 529,15
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	304,3	4 207,3
na 1 lékaře	5,3	5,3
na 1 SZP u lůžka	1,5	1,5
Počet lékařů na 100 lůžek	12,88	12,30
Počet SZP na 100 lůžek	55,48	53,54
Počet hospitalizovaných	19 214	297 019
Nemocniční letalita	0,9	1,2
Využití lůžek ve dnech	249,2	235,2
Průměrná ošetrovací doba	5,8	5,2
Prostoj lůžek ²⁾	2,4	2,3

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s ženským oddělením v kraji:

Nemocnice České Budějovice
 Nemocnice Český Krumlov
 Okresní nemocnice Jindřichův Hradec
 Nemocnice Dačice
 Nemocnice Písek
 Nemocnice Prachatice
 Okresní nemocnice Strakonice
 Okresní nemocnice Tábor
 NATALIS s.r.o. - sanatorium

Gynekologická a porodnická činnost dle územních celků

Území, okres	Gynekologická činnost				Porodnická činnost			
	počet operovaných ¹⁾ žen		počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním		počet porodů			
	celkem	na 1 000 žen	celkem	z toho operovaných	celkem	na 1 000 žen fertilního ²⁾ věku	z toho předčasné	
							absolutně	v %
České Budějovice	3 719	40,66	-	-	1 987	43,87	230	11,58
Český Krumlov	967	32,18	1	-	371	24,14	16	4,31
Jindřichův Hradec	1 264	26,74	-	-	840	36,65	64	7,62
Písek	1 288	35,79	7	-	724	42,65	117	16,16
Prachatice	681	26,36	3	3	415	31,72	30	7,23
Strakonice	1 156	32,59	2	-	750	43,79	68	9,07
Tábor	1 680	32,18	5	1	952	38,02	29	3,05
Jihočeský kraj	10 755	33,79	18	4	6 039	38,76	554	9,17
ČR	188 755	36,04	355	87	92 870	36,67	10 150	10,93

¹⁾ Včetně ambulantních operací a potratů s nutnou hospitalizací

²⁾ 15 - 49 let